

Esas Sayısı : 2016/44

Karar Sayısı : 2016/153

Karar Tarihi : 7.9.2016

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Beykoz 1. Asliye Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 123. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan "...ya da aynı maksatla hukuka aykırı başka bir davranışta bulunulması..." ibaresinin, Anayasa'nın 2. ve 38. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Sanığın, hakaret, tehdit ve kişilerin huzur ve sükûnunu bozma suçlarıyla cezalandırılması talebiyle açılan kamu davasında, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I- İPTALİ İSTENİLEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un, itiraz konusu kuralın da yer aldığı 123. maddesi şöyledir:

"Madde 123- (1) Sırf huzur ve sükûnunu bozmak maksadıyla bir kimseye ısrarla; telefon edilmesi, gürültü yapılması ya da aynı maksatla hukuka aykırı başka bir davranışta bulunulması halinde, mağdurun şikayeti üzerine faile üç aydan bir yıla kadar hapis cezası verilir."

II- İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Aİparslan ALTAN, Celal Mümtaz AKINCI, Erdal TERCAN, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA ve Rıdvan GÜLEÇ'in katılımlarıyla 26.5.2016 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

2. Başvuru kararı ve ekleri, Raportör Berrak YILMAZ tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükmü, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüldüğü üzere görüşüldü.

1- İtirazın Gerekçesi

3. Başvuru kararında özetle, "hukuka aykırı davranış" ifadesinin, kişiden kişiye, toplumdaki topluma ve hâkimden hâkime değiştiği, hangi davranışların hukuka aykırı davranış olduğunun açık, belirgin ve öngörülebilir olmadığı, bölge, kültür ve toplumlara

göre farklılık gösterdiği belirtilerek itiraz konusu kuralın, Anayasa'nın 2. ve 38. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2- Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

4. İtiraz konusu kuralın yer aldığı maddede kişilerin huzur ve sükûnunu bozma suçu düzenlenmiştir. Kuralda, sırf huzur ve sükûnunu bozmak maksadıyla bir kimseye ısrarla; telefon edilmesi, gürültü yapılması ya da aynı maksatla hukuka aykırı başka bir davranışta bulunulması halinde, mağdurun şikâyeti üzerine faile üç aydan bir yıla kadar hapis cezası verileceği öngörülmektedir. Maddede yer alan "...ya da aynı maksatla hukuka aykırı başka bir davranışta bulunulması..." ibaresi, itiraz konusu kuralı oluşturmaktadır.

5. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

6. Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden biri "*belirlilik*"tir. Belirlilik ilkesi, yalnızca yasal belirliliği değil, daha geniş anlamda hukuki belirliliği de ifade etmektedir. Yasal düzenlemeye dayanarak erişilebilir, bilinebilir ve öngörülebilir gibi niteliksel gereklilikleri karşılaması koşuluyla, mahkeme içtihatları ve yürütmenin düzenleyici işlemleri ile de hukuki belirlilik sağlanabilir. Hukuki belirlilik ilkesinde asıl olan, bir hukuk normunun uygulanmasıyla ortaya çıkacak sonuçların o hukuk düzeninde öngörülebilir olmasıdır.

7. Anayasa'nın 38. maddesinin birinci fıkrasında, "*Kimse, ... kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz.*"; üçüncü fıkrasında da "*Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur*" denilerek "*suç ve cezanın yasallığı*" ilkesi getirilmiştir.

8. İtiraz konusu kurala, sırf huzur ve sükûnunu bozmak maksadıyla bir kimseye ısrarla hukuka aykırı bir davranışta bulunulması, "*kişilerin huzur ve sükûnunu bozma suçu*" şeklinde düzenlenerek yaptırıma bağlanmaktadır. Kuralın yer aldığı maddenin gerekçesinde de belirtildiği üzere maddeyle, kişilerin huzur ve sükûnlarının bozulması hususunda gösterilen çabalar cezalandırılmaktadır. Bu bağlamda kurala korunan hukuki değer, insanın huzurlu, sakin ve sağlıklı bir ortamda yaşama hakkıdır.

9. Kanun koyucunun itiraz konusu kurala, sırf huzur ve sükûnunu bozmak maksadıyla bir kimseye ısrarla maddede belirtilen eylemlerin yanı sıra aynı maksatla hukuka aykırı başka eylemlerde bulunulması hallerinde de ceza yaptırımını öngörmek suretiyle kişilerin huzurlu bir ortamda, rahatsız edilmeden, huzur ve sükûn içinde yaşamlarını ve faaliyetlerini sürdürmesini sağlamayı amaçladığı anlaşılmaktadır. Maddede huzur ve sükûnu bozmak maksadıyla bir kimseye ısrarla telefon edilmesi, gürültü yapılması şeklinde davranışlar sayıldıktan sonra aynı maksatla yapılan hukuka aykırı diğer davranışların da bu suçu oluşturacağı kabul edilmesinin, hukuki belirsizliğe yol açacağı söylenemez. Zira kanun metni bir bütün olarak değerlendirildiğinde ve maddeyle korunmak istenen hukuki yarar da göz önüne alındığında, itiraz konusu kuralın huzur ve sükûnu bozucu nitelik taşıyan hukuk düzenine aykırı davranışları ifade ettiği anlaşılmaktadır. Suç olarak düzenlenen fiilin,

farklı hareket biçimleriyle işlenebilir olması, belirsiz olduğu anlamına gelmez. Dolayısıyla itiraz konusu kuralın “belirtilik” ilkesine aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

10. Öte yandan, bir kimsenin sırf huzur ve sükûnunu bozmak maksadıyla yapılacak “hukuka aykırı davranışlar” çok farklı şekillerde ortaya çıkabileceğinden bu kavrama giren tüm davranışların kanun koyucu tarafından önceden belirlenmesi ve tek tek sayılması zorunluluğundan söz edilemez. Kanun’un, hangi eylemin suç teşkil ettiğinin ve bu eyleme bağlanan yaptırımın ne olduğunun, belli bir açıklık ve kesinlikte öngörülebilmesine imkân verecek şekilde kaleme alınmış olması, kanunilik ilkesinin sağlanması bakımından yeterlidir. Yukarıda açıklandığı üzere, itiraz konusu kuralla, Kanun’da sırf huzur ve sükûnunu bozmak maksadıyla hukuka aykırı bir davranışta bulunulması hali suç olarak düzenlenerek buna ilişkin yaptırım da belirlenmiş olduğundan, kuralın suç ve cezaların kanuniliği ilkesine aykırı bir yönü de bulunmamaktadır.

11. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa’nın 2. ve 38. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

IV- HÜKÜM

26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 123. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan “...ya da aynı maksatla hukuka aykırı başka bir davranışta bulunulması...” ibaresinin, Anayasa’ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 7.9.2016 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Burhan ÜSTÜN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ